

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC
โรงเรียนวัดโคกทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

นพดลย์ เพชระ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC
โรงเรียนวัดโคกทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

นพดลย์ เพชระ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**GUIDEELINES FOR DEVELOPING THE COMPETENCE
OF THE TEACHERS BY USING AIC PARTICIPATION
PROCESS IN WAT KOKTRANG SCHOOL UNDER
NAKHON SI THAMMARAT EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 3**

NOPADON PETCHARA

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Administration of Innovation for Development
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2009**

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC
โรงเรียนวัดโคกทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ชื่อผู้ศึกษา นายนพดลย์ เพชระ
สาขาวิชา การบริหารนวัตกรรมการพัฒนา

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิ่มสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

..... กรรมการ
(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับศึกษาอิสระฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์พร สติชัยภักติกุล) (อาจารย์สมพงศ์ เหมือนเพชร)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 29 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2553

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC โรงเรียนวัดโคกทราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
สาขาวิชา	การบริหารนวัตกรรมการพัฒนา
ชื่อผู้ศึกษา	นายนพดลย์ เพชระ
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนา และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC โรงเรียนวัดโคกทราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูในโรงเรียนวัดโคกทราง จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบประเมินสมรรถนะครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม AIC

ผลการศึกษาพบว่า

1. สมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาของครูโรงเรียนวัดโคกทราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ประกอบด้วย สมรรถนะการพัฒนาคณะ สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม แบบ AIC พบว่าสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นสมรรถนะที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนเนื่องจากผลการประเมินปรากฏว่าครูจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีสมรรถนะระดับต้น และครูจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีสมรรถนะระดับปานกลาง และร่วมกันกำหนดเป็นโครงการที่จะนำวิสัยทัศน์สู่เป้าหมายจำนวน 3 โครงการ คือ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน โครงการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ และโครงการคลินิกวิชาการ

ABSTRACT

The Title	Guidelines for developing the competence of the teachers by using AIC participation process in Wat Koktrang School under Nakhon Si Thammarat Education Service Area Office 3
The Author	Mr.Nopadon Petchara
Program	Administration of Innovation for Development
Term paper Advisor	Assistant Professor Dr.Veerawan Jongjit Sirijirakal

This Independent Study was aimed to study the teachers' competence which is necessary to develop in Wat Koktrang School under Nakhon Si Thammarat Education Service Area Office 3. The population of this Independent Study were 6 teachers in Wat Koktrang School. The instruments used for the study were competent assessment forms for the teachers of the basic education level and the AIC conference technique .

The Independent Study findings were as follow:

1. The necessary competence for developing the teachers in Wat Koktrang School under Nakhon Si Thammarat Education Service Area Office 3 consists of the competence for developing themselves, the competence of curriculum administration and the competence of analysis, synthesis and research for developing learners .

2. For the guidelines for developing the teachers' competence in Wat Koktrang School by using AIC participation process, it was found that the competence of analysis, synthesis and research for developing learners have to be developed urgently. According to the assessment results, they have shown that the four teachers (66.67 %) have had the basic competence and the two teachers (33.33 %) have had the middle level competence. Besides, they have joined to do the three projects which leded the vision to goals; 1) the project of the action research workshop 2) the project of the study tour in the model schools 3) the project of the academic clinic .

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยการเพาะบ่มความรู้และแนวทางปฏิบัติ อันเป็นเครื่องมือนำทางจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช ชาติกาญจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ ที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ อย่างดียิ่ง ตลอดจนคณาจารย์บัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจและ กล่อมเกลา ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณครอบครัวที่เสียสละเวลาอันสำคัญยิ่งในการพัฒนางาน เพื่อนร่วมงานโรงเรียน วัดโคกทราย ที่เป็นฐานข้อมูลในการจัดการ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกท่านซึ่งเป็นส่วน สำคัญในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าของการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลืออย่างดียิ่ง

นพดลย์ เพชร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
สมรรถนะ.....	13
ความหมายของสมรรถนะ.....	13
ความเป็นมาของสมรรถนะ.....	14
องค์ประกอบของสมรรถนะ.....	15
ประเภทของสมรรถนะ.....	17
การนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้.....	18
สมรรถนะของครู.....	21
ความจำเป็นในการประเมินสมรรถนะ.....	26

บทที่	หน้า
กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC.....	27
ที่มาของกระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC.....	27
ความหมายของกระบวนการ AIC.....	28
ปรัชญาของ AIC.....	30
ส่วนประกอบของเทคนิค AIC.....	30
หลักของเทคนิค AIC.....	31
ประโยชน์ของกระบวนการ AIC ในการพัฒนาองค์กร.....	31
ขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC.....	32
การประยุกต์ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC ในการบริหารการศึกษา.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการ.....	41
ประชากร.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนา.....	50
การหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู.....	57
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	61
สรุปผลการศึกษา.....	61
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย.....	68
ภาคผนวก ข แผนปฏิบัติการ /โครงการ.....	77
ประวัติผู้ศึกษา.....	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน.....	50
2 สมรรถนะการบริการที่ดี	51
3 สมรรถนะการพัฒนาตนเอง.....	51
4 สมรรถนะการทำงานเป็นทีม.....	52
5 สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู.....	52
6 สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้.....	53
7 สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน.....	53
8 สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	54
9 สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน.....	54
10 สมรรถนะภาวะผู้นำครู.....	55
11 สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้.....	55
12 สรุปผลการประเมินสมรรถนะหลัก.....	56
13 สรุปผลการประเมินสมรรถนะประจำสายงาน.....	56
14 สมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาและวิธีการพัฒนา.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
2 Iceberg Model ของสมรรถนะ.....	15
3 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ.....	16
4 ที่มาของสมรรถนะ.....	17
5 การประยุกต์ใช้ สมรรถนะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	19
6 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์ทางกลยุทธ์กับสมรรถนะ.....	20
7 ขั้นที่ 1 A = Appreciation	33
8 ขั้นที่ 2 I = Influence.....	33
9 ขั้นที่ 3 C = Control.....	34
10 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	41
11 การประชุมแบบมีส่วนร่วม.....	57